

בעזה"ש"ת

דברי תורה

מאת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

שנאמרו

בדרשת פרקי אבות

* * *

בסעודת רעוא דרעוין

פרשת נצבים - וילך

שנת תש"ע לפ"ק

יוצא לאור ע"י

מכון מעדני מלך וויען

גליון תר"כ

לעילוי נשמת

כ"ק מרן רבינו עזריאל יהודה ב"ר יעקב זצוק"ל

אב"ד ור"מ דקהלתינו הק' – בעל עזר מיהודה

נסתלק ביום א' דראש השנה שנת תשנ"ב לפ"ק

ת.נ.צ.ב.ה.

להשיג אצל

מכון מעדני מלך וויען

185 Wilson St.

Brooklyn N.Y. 11211

718.388.1751.#117

דברי תורה

פרקי אבות פרישת נצבים - וילך תש"ע לפ"ק

ימלוך הצורא על כל העולם ככבודו,
ואז יתכבד שמו אף העולם העשיה
ע"כ.

ו**נראה** לומר בזה, הנה אנו עומדים
בשצת שלפני ימי המשפט,
אשר כל באי עולם עוזרים לפניו כבני
מרון, וצראש השנה יכתבון וציום נוס
כיפור יחתמו. האדם שיש לו גם
משפט קל, שעונשו רק ממון ומאסר,
משתדל בכל עוז אף יוכל להקל
משפטו, לא ינוח ולא יישן, ומכל שכן
במשפט כזה שדנים על חייו וחיי בני
ביתו. וצמים הקדמונים משנכנס חדש
אלול היה ניכר על כל אחד בהנהגתו
אימת יום הדין, והיו מתנהגים ביותר
ישוב הדעת בכל פעולה שהיה עושה,
ומרצים בתפלות ותחנונים ואמירת
תהלים. ובעוה"ר נעשה ירידה גדולה
בזמנינו אלה בזה.

וה**סיבה** לזה אינו ח"ו מזד חסרון
קטנות האמונה, שכולנו

בסיום לימוד פרקי אבות, שהוא
בסיום השנה, השצת שקודם
הימים נוראים, אנו מסיימים במאמר
(אבות ו-יא) כל מה שצרא הקדוש ברוך
הוא בעולמו, לא צראו אלא לכבודו,
שנאמר (ישעיה מג-ז) כל הנקרא בשמי
ולכבודי צראתיו, יצרתיו אף עשיתיו,
ואומר (שמות טו-יח) ה' ימלוך לעולם
ועד ע"כ. ויש להצין מהו הכוונה
במה שהוסף, יצרתיו אף עשיתיו, הלא
כבר אמר לכבודי צראתיו. ובמדרש
שמואל כתב, שנרמזו בזה כל חלקי
הבריאה, הנקרא בשמי היינו עולם
האצילות שהוא שמותיו של הקב"ה.
צראתיו היינו עולם הבריאה, יצרתיו
עולם היצירה, עשיתיו עולם העשיה
ע"כ. — וכתב שוב, דאכתי הוקשה
להתנא כיצד ניתן לומר שעולם העשיה
צרא לכבוד הצורא, הרי פעמים רבות
נראה זו חילול שמו הגדול. ועל כן
הוא מציא, ואומר ה' ימלוך לעולם
ועד, הגם שעתה אין ניכר כבודו אלא
בעולמות העליונים, אף לעתיד לבוא

יאתה צת קול ואמרה רצי אלעזר צן דרדיא מזומן לחיי העולם הבא. וככה רצי ואמר יש קונה עולמו בכמה שנים, ויש קונה עולמו בשעה אחת (עבודה זרה ז.ו.).

והמפרשים הקשו, למה צכה רצי, היה לו לשמוח שזכה לחיי העולם הבא. אמנם הכוונה, כי רצינו הקדוש נתרגש, רצי אלעזר הזה לא עינה נפשו צתעניתיים וצסיגופים הראויים על חטאים האלה, רק שעה אחת מחייו שפך נפשו לפני קונו, ושעה זו העלהו לקנות חיי עולם הבא, מה שאחרים צריכים לייגע עבור זה כמה שנים, כמה גדול כח שפיכת שיח לפני קונו.

ובבבא רצי, אם כל כך קל לרחוץ נפשו מכל הפגמים, בשעה אחת, איך אנו עומדים צשוין נפש, ולא לוקחים שעה זו להשלים את הנפש. הלא יתבעו זאת מאתנו, אם כשלת צעונך, הרי אתה אונם, יצרך תקפך, אצל תשובה ותפלה מעצירין רוע הגזירה, למה לא שמת נפשך צכפך לשפוך שיחך לפני קונך. ואם אין אתה צמדריגה של רצי אלעזר לגעות צצכיה עד זאת הנפש, מכל מקום כל דיצור ודיצור עושה רושם רב, למחאה ולשליש ולרביע.

מאמינים בני מאמינים, אלא זה צא מצד גדול היאוש, שרואה עצמו מכף רגל ועד ראש שאין צו מתום, והכל גלוי וידוע לפניו, אין דצר נסתר ממך, ואין שכתה לפני כסא צבודך, ומה יוכל לעשות. והרי זה דומה לעומד צפני משפט קשה, שהכל כצר נתצרך לפני השופט, ואין צמה להכחיש חיובו, והעורך דין שלו אומר לו, שאין צידו שום דצר להמליץ עליו, שאז אינו עושה עוד כלום, יעבור מה שיעבור, והולך לישון. וכן היינו מפניך ה'.

אבל זה טעות גדול, יש לנו הרצה מה לעשות, תשובה תפלה ונדקה מעצירין את רוע הגזירה, וגם אם קשה לפניו היום של תשובה, ואין פרנסתו מסודרת שיוכל להרצות צנדקה, אצל הרי התפלה הוא לפניו, ואין לך אלא ליקח סליחות, וסידור תפלה, וספר תהלים, לך לקרן זויות ותשפוך שיח לפני ה' מעומק הלב, כל דיצור ודיצור קורע חלק מהגזירה. תתעם צתפלתך וצקש רחמים, כי ה' שומע תפלת כל פה. ומנינו צרצי אלעזר צן דרדיא, צעת שנתן אל לצו לשוב אל ה', אחר שלא הניח זונה אחת צעולם שלא צא עליה, אמר אין הדבר תלוי אלא צי, הניח ראשו צין צרכיו וגעה צצכיה, עד שיאתה נשמתו,

קצת מליצה על עונם, ומהו חרי האף הגדול הזה.

ועל זה בא התשובה, הן אמת שעל החטא יש מליצה, אבל אחר החטא, שהתאווה כבר עברה, ולא מתעוררים לתקן המעשים בתשובה ותפלה ונדקה שמעבירין את רוע הגזירה, על זה אין מירון מספיק. הלא ה' צרא את היום שהוא מאפיל ומאיר, הלילה הוא מעשיהן של רשעים, והצוקר מעשיהן של צדיקים (צ"ר ז-ה), וגם אחר שמאפיל הוא מאיר, להורות כי יש להאיר את החושך ולתקנו, ולמה לא ניצלו את מתנת התשובה שניתן לנו, לתקן את אשר חטאו. וזהו וישליכם אל ארץ אחרת 'כיום הזה', שהוא מאפיל ומאיר, שגם אחר החושך יוכל עוד להאיר, והם לא ניצלו מתנה זו של תשובה, לכן ויחר אף ה' בהם, וישליכם אל ארץ אחרת.

אבל גם על זה יש סיבה למה הוא כן, למה אין לנו מנצלים המתנה שהוא של תשובה ותפלה, והוא מפני שאנו שפלי רוח בעצמינו, אנו מחזיקים עצמינו כשפלים כל כך, שדיבורינו ותפלותינו לא עושים רושם, שהמלך מלכי המלכים יטה אנו לשמוע קולו של פושע ומורד. אבל גם

וישמעתי מפ"ק מרן כ"ק אדמו"ר מאטממאר ז"ע שאמר, הפותח יד בתשובה לקבל פושעים וחטאים, נבהלה נפשינו מרוב עצובינו, ולכאורה יש לשמוח שפותח יד בתשובה, ולא להתבהל. אך אם לא היה מהני תשובה, ואין דרך להחטא לחזור, ולכן לא עושה עוד כלום, שאין לו מה לעשות, אז היה מובן מצבו. אבל הלא ה' פותח יד בתשובה לקבל שצים, ידו פתוחה בשמי זרועותיו, ואנו יושבים ודוממים, ולא עושים כלום, על זה נבהלה נפשינו.

ובזה נראה לבאר צפרשתינו שאמר הכתוב, ואמרנו כל הגויים על מה עשה ה' ככה לארץ הזאת, מה חרי האף הגדול הזה, ואמרנו על אשר עזבו את צרית ה' אלקי אבותם וגו', וישליכם אל ארץ אחרת כיום הזה (כט-ג). וברש"י פירש צריש הפרשה, אתם נצבים היום (כט-ט), כיום הזה שהוא מאפיל ומאיר, כך האיר לכם וכן עתיד להאיר לכם וכו' ע"ש. והנה הגויים הללו ששואלים מה חרי האף הגדול הזה, הלא גם הם ראו כי עזבו את ה', וילכו ויעבדו אלהים אחרים וכו', ואכתי ישאלו שאלתם, למה לא התנהג ה' צמדת הרחמים, הלא הם כאנוסים מחמת יצרם, ואין בהם גבורה לכבוש יצרם, ויש על כל פנים

אחד כל ימי חייו, צודאי היה חלף והלך לו, וגם לא היה נצרא. אך הצורא יתצרך הוא לופה ומציט עד סוף כל הדורות ויודע תעלומות לב, ועומד ומנפה כזיכול על הדיבור של תורה או תפלה או שום דיבור של קדושה שיעלה לפניו מזה הרשע, וינחת רוחו לפניו כזיכול וכו'. ולפעמים כשהצורא יתצרך משגיח בעולמות התוהו והקליפה שכולם מכעיסים לפניו, וכשרואה צו השעה, שהרשע מתפלל או איזה דיבור של קדושה לכבודו ית"ש, אזי כזיכול מקבל נחת רוח ממנו. והלדיק שבדאי מעלתו ועבודתו גדולה עד אין חקר, מכל מקום אינו יכול לפעול זאת מה שהרשע פועל אז עכל"ק.

וְעֵינֵינוּ יֵשׁ לֹמֵר, כי לא רק לאחריים לא יבזה בעיניו,

אלא גם את עצמו, באיזה מצב הוא עומד, אל תהי צו לכל אדם, אם כי לפי שעה אתה עומד בדיוטא התחתונה, אין לך אדם שאין לו שעה, לכל אחד יתכן להיות שעה בחייו שמתעורר משינתו, ומתצונן היכן הוא עומד, ונפשו משתוקק לה'. וזה נאמר לכל אחד ואחד, 'אין לך אדם' שאין לו שעה כזה.

הכתוב אומר, הצן יקיר לי אפרים אם ילד שעשועים, כי מדי

זה מעלת היצר, כדי להרחיק האדם מלשוב אל קונו, על כן עושה אותו גם לענוותן ושפל. — המשנה אומרת (אבות ד-ג) שצן עזאי אומר, אל תהי צו לכל אדם, ואל תהי מפליג לכל דבר, שאין לך אדם שאין לו שעה, ואין לך דבר שאין לו מקום. ולפי פשוטו שלא יבזה ויזלזל בני אדם, גם הפחות שבפחותים, לומר מה יוכל פלוני להזיק לי, כי אין לך אדם שאין לו שעה, אף שעתה אינו יכול לעשות לך רע, יוכל להתהפך עליו הגלגל ויאיר מזלו, ויוכל להזיקך. וכמו כן אל תהי מפליג לכל דבר, כשתשמע איזה דבר שיפחידך אל תרחיקו משכלך לומר, זה לא יהיה לעולם, שאין לך דבר שאין לו מקום, כל דבר עלול לקרות, ואם לא עכשיו, עשוי הוא להיות לאחר זמן.

אמנם בעבודת ישראל (לאבות) כתב, אל תהי צו לכל אדם, אף לעמי הארץ ופחותי הערך ורשעי ישראל רח"ל, כי אין לך אדם שאין לו שעה, כמו לתפלתם שעה, רח"ל שגם להרשע יש לו שעה מיוחדת שיפנה בה אל הצורא יתצרך, או יתפלל איזה תפלה לפני השי"ת, או אף דיבור אחד בשלימות לכבודו יתצרך. כי לא תוהו צראה, באם לא היה שום תקוה לזה הרשע שיצוד את השי"ת אף רגע

שמתגורר בארץ מזרים צערות הארץ, הוא בן יקיר לי, גם אם ילד שעשועים, שמתנהג כמו ילד שמשחשע עצמו בהצלי הצלים, כי מדי דברי זו, בכל עת שאני פותח הדלת ומדבר עמו, גם כאשר יש גילוי מעט, הלא הוא קורא אבא אבא, ולכן זכור אזכרנו עוד, ועל כן המו מעי לו רחס ארחמנו נאום ה'.

ואם דבר זה הוא תמיד, מכל שכן כאשר נכנסים להימים הנעלים הללו, אין לך אדם שאין לו שעה, כל אחד ימנח שעה של גילוי והתעוררות מן השמים, אשר יש לו להחזיק באותה השעה, אם זהו בזמן אמירת הסליחות, התפלות הנוראות של ימי ראש השנה ויום הכיפורים, ישפוך נפשו לה' שיסייענו להתקרב, שיעוזב רשע דרכו ואיש און מחשבותיו, ויוכל לחזור בתשובה שלימה לפניו.

ואל תהי מפליג לכל דבר, כשאתה עומד להתפלל, לא תרחיק דיבורי התפלה שלך, לומר שאין להם חשיבות, הם ידחו למעלה, ולא יכנסו לפנינו, ואתה מתייחס שתפלתך תעשה רושם, אל תהי מפליג שום דיבור, כי אין לך דבר שאין לו מקום, הקצה שומע תפלת כל פה, כל דיבור ודיבור שאתה מוציא מפיו, יש לו מקום

דברי זו זכור אזכרנו עוד, על כן המו מעי לו, רחס ארחמנו נאום ה' (ירמיה לא-ט). ונראה הכוונה על פי מה שכתב בספה"ק דברי חיים (לחוכה) חז"ק, לפעמים יתעורר לאדם יראת השם וקדושתו, ומואס בכל עניי הגשמיות וחומריות, וכמעט מואס בחייו על מעשה לא טוב שעשה. והוא על דרך משל, התינוק שמתעולל ומתעסק בהצלים כדרך התינוקות, וכמעט כל חושיו בטלים צמעה תעתועים והצלים, וכשרואה לאציו הולך מרחוק, משליך הכל מעליו, וקורא אבי אבי. כמו כן, כשאדם נתפתה אחר יצר הרע ועוסק בהצלי עולם הזה ונשכח מלבו יראת השם, אצל כשהשי"ת ברחמיו מעורר בקדושתו לנשמת האדם הזה ונתעורר בו קדושה, וכביכול נתגלה לנשמתו קדושת השי"ת, עוזב כל החומריות ולועק אציו מלכנו הושיעה נא. אך כל זה הוא באדם פרטי ולפרקים, וכאשר שמעתי ממורי ז"ל שזה בא לפרקים לאדם מכת הכרוזים שמכרזים בכל יום שובו בניו שובצים עכל"ק.

אנו מבקשים מה' גילוי מעט שנראה את אבא, ואז נשליך כל ההצלים שאנו עסוקים בהם, ונתדבק בה'. ודבר זה זכור לנו ה' ואומר, הבן יקיר לי אפרים, גם אותו האפרים

למעלה, והתפלה עומדת ברומו של עולם, ולא תרחיק ממך את התפלה.

וגם אם לא יוכל להתעסם ולהאריך בתפלה, יש לנו עוד רפואה קלה מאד, והוא מה שאמרנו בגמרא (שבת קי"ט): אמר רבי יהושע בן לוי כל העונה אמן יהא שמיה רבא מברך בכל כחו (ברש"י פירש בכל כוונתו, ובתוס' פירשו בקול רם ע"ש. ובשלחן ערוך (או"ח נו"א) פסק כשני הפירושים), קורעין לו גזר דינו, שנאמר (שופטים ה-ג) בפרוע פרעות ישראל [ביטול פורעניות, כגון פרוע דמתרגמין בטל], בהתנדב עם זרכו ה' [כשמתנדבין ישראל לזרך את צוראן]. רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן אפילו יש בו שמץ של עבודה זרה מוחלין לו, כתיב הכא בפרוע פרעות, וכתיב התם (שמות לז-כה) כי פרוע הוא [כי פרעו אהרן, עבודה זרה, והכי קאמר בהבטל פריעות עבודה זרה, שחשתקע ותשתכח שלא יזכר עונם, משום התנדב עם הוא] ע"כ. הרי לנו מה שאמירת יהא שמיה רבא יוכל לפעול. ועל כל פנים בימים אלו של ימי הדין יש להודרו בזה ציומת.

וראיתי לספר בשם האדמו"ר מטאלנא שליט"א, שקיפר שפעם הגיע לו מכתב, בענין בחור

ח"ח ושקדן מבחירי פארי הישיבה, שנפל למשבר עמוק, ומסתובב עוזב וקודר כמי שחרב עליו עולמו, והסכים לגלות את לבו, שעקב שיחה שהיתה לו משום סיבה כל שהיא עם כומר אחד בעיירתו באמריקה, נכנסה בו כעין רוח שטות וכאדם של עכנאי מחלחלים דבריו בלבו, וכל היום עובדות בראשו מחשבות של כפירה רח"ל, ואינו יודע אנה ישית פניו, ומשום כך אינו מסוגל ללמוד ולהתפלל, שאינו מרגיש עצמו רחוי וכשר ללמוד ולקיים מצוות בעוד מחשבות טמאות ומאוסות אלו ממלכות את מוחו. וביקש מכיון שהוא יודע שיש לו קשר עם הרבי בעל הבית ישראל מגור זי"ע, אנה יעתיר בעדו וביקש איזה דבר חיזוק ממנו שיוכל לשוב ולחזור אל לימודיו ועבודת ה' כבראשונה.

בשעת הכושר הראשונה שהיתה לי באחד הימים, שטחתי הדברים לפני הרבי הבית ישראל זי"ע, מיד כששמע בקשתו ניכרו על פני אותות נער על קבלו של הבחור, ואמר לי להוציא גמרא מן הארון, דפדף הרבי בגמרא וזיווני לקרוא בקול את דברי הגמרא (שבת קי"ט): אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן כל העונה אמן יהא שמיה רבא

של עבודה זרה, מסוגל הוא לומר
 אמן יהא שמייה רבה בכל כוחו, אלא
 בעניינתו זה הוא יכול גם לקרוע גזר
 דין שנחתם כבר למעלה. ולא רק
 עניינת אמן של לדיק וצינוני עושה
 רושם למעלה, אלא 'כל' העונה אמן
 יהא שמייה רבה, גם כאשר צפרוע
 פרעות, שיש בו שימלא דעבודה זרה,
 בוקע זאת רקיעים, וקורעין לו גזר
 דינו.

ובזה נבא אל המכוון צמשתנו,
 דאיתא צמשתה (סנהדרין לו.)
 כיצד מאיימין את העדים על עידי
 נפשות, היו מכניסין אותן ומאיימין
 עליהם, שמא תאמרו מאומד ומשמועה
 וכו', לפיכך נצרא אדם יחידי, ללמדך
 שכל המאצד נפש אחת מישראל, מעלה
 עליו הכתוב כאילו איצד עולם מלא.
 ולהגיד גדולתו של הקב"ה [להראות
 לדורות הבאים גדולתו של הקב"ה],
 שאדם טובע כמה מטבעות צחותם
 אחד, כולן דומין זה לזה, ומלך מלכי
 המלכים הקב"ה טבע כל אדם צחותמו
 של אדם הראשון [שלא היה תחלה
 אלא חותם אחד], ואין אחד מהם
 דומה לחצירו, לפיכך כל אחד ואחד
 חייב לומר בצבילי נצרא העולם ע"כ.
 וכתב צמאירי שם, וכמו כן יחשבו
 העדים על חצירו, שכשם שנצרא
 בעולם בצבילם, שהרי שונים הם

מצדך בכל כמו אפילו יש בו שמץ של
 עבודה זרה מוחלין לו. שאל אותי
 הרבי מהו הלימוד שיש ללמוד מדברי
 הגמרא זו, אמרתי לפניו שרואים את
 הכח הגדול של עניינת אמן יהא שמייה
 רבא בכל הכח, שעל ידי זה אפשר
 להינצל מהרהורי עבודה זרה.

אמר לי הרבי, ואני רואה מדברי
 הגמרא לימוד נוסף גדול
 וחשוב, גם אדם שנפל לדרגה נמוכה
 זו שיש בו שמץ עבודה זרה, עדיין
 יכול הוא לענות בכל כוחו אמן יהא
 שמייה רבא, עדיין מסוגל הוא
 להתעלות עד כדי הגיעו למצב של
 עונה אמן יהא שמייה רבא בכל כוחו.
 יש כאן חיזוק גדול לאנשים כאלו,
 תאמר לו שיתחזק להמשיך ללמוד
 בשמחה, שלא יציאו אותו מתשבות אלו
 לעצבות ולחוסר מעשה בעבודת ה',
 שגם כשיש בו שמץ עבודה זרה יש בו
 את הכח לענות אמן בכל כוחו, וסוף
 סוף צוכות העבודה התמידית צשמחה
 יעלם הכל. וכך הוה שהמשיך אותו
 צחור צעבודתו והתמדתו וגדל לתפארת
 ע"כ.

והנני להוסיף בזה עוד נקודה, שיש
 לראות מזה עוד מעלה
 נשגבה, אשר לא רק זה צלבד, שמי
 שנפל לדרגה נמוכה ומסתובב צשמץ

לחצירו, הן נורתך והן דיעותיך אין אחד דומה לך, ומזה תצין שחייב אתה לומר בשבילי נצרא העולם, הכבוד שמים שעזרו נצראתי לא יוכל להשלים חסרון זו שום אחד בעולם.

אמנם לא תאמר, מה אעשה הרי כבר הרעותי את מעשי, וכיעקתי את צוראי, ואיזה כבוד שמים יוכל עוד להיות ממני, על זה אמר אף 'עשיתיו', מלשון ועשיתה את פרנייה, לשון תיקון, אני פותח יד בתשובה, אף הכנתי לך מקום תיקון, לא ידח ממנו נדח, ויוכל עוד ממך להתרבות כבוד ה', כי במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים יכולים לעמוד (ברכות לד:).

ופייה עלה, ואומר ה' ימלוך לעולם ועד, כי הצדיק שקיבל על עצמו עול מלכות שמים משחר טל נעוריו, הוא יכול לומר ה' מלך, כי עול מלכותו הוא עליו, ויכול לומר גם ה' מלך על העבר, אשר הרשע לא יוכל לומר זאת. אבל לומר ה' ימלוך, זה כל אחד יכול לומר, לשוב אל ה' ולקבל על עצמו עול מלכותו מעתה ולהלן.

וזאת עבודת יום ראש השנה, אמרו לפני מלכות, כדי שתמליכוני

משאר בני אדם, כך נצרא בשביל אותו אדם שמעידים עליו, ומתוך כך יהא דמו יקר בעיניו ע"כ.

וביתר ציחור לעניינינו, צהיות שכל מה שצרא הקצ"ה בעולמו לא צראו אלא לכבודו, אם כן מכל מה שצרא בעולם צריך להתעלות כבוד שמים, ומכל שכן מהאדם מוצח הצריאה, שנקרא 'ישראל' בשמו של הקצ"ה, כמו שאומרים (בתפלה) ושמו קראת בשמך. וכדי שלא יוכל האדם לטעות, שממנו עוד לא יוכל להתרבות כבוד ה', ויצטרך להשתלם זאת מבני אדם אחרים, על כן טבע ה' נורת כל אחד ואחד בצורה מיוחדת, אין לך עוד דוגמה אחרת בעולם כמותך שיוכל להשלים מה שיחסר ממך. יש לי נורך כבוד שמים ממך, מה שלא אוכל לקבל מאחרים, דכשם שאין פרופיהן שוות כך אין דיעותיהם שוות (תנחומא פנחס י'), ועל כרחק שממך כמו שאתה עומד, יש צתך להתרבות כבוד שמים.

וזדו כל הנקרא בשמי, כל מה שנקרא בעולם על שמי, ולכבודי צראתי, הם נצראים שיתעלה מהם כבוד שמים. וכדי שלא תאמר, שאם לא יהיה זאת ממני, יתעלה זאת מאחרים, לזה אמר 'צראתי', עשיתי לכל אחד נורה מיוחדת, אין אחד מהם דומה

השעה הזאת צימים האלה, ולהתדבק בו, להוציאו מן הכח אל הפועל, ויקבל תפלותינו לרחמים ולרצון, לשנת זרחה והצלחה בכל הענינים, ויתעלה כבוד מלכותו על כל העולם צביאת בן דוד צ"א.

עליכם, ועל זה יש לשפוך שיח שנוכל להמליך את המלך, וידע כל פעול כי אתה פעלתו וכו', ויאמר כל אשר נשמה בצפו ה' אלקי ישראל מלך, ומלכותו בכל משלה, ואין לך אדם שאין לו שעה, יתן ה' שגמלא את

בסעודה שלישית פרישת נצבים - וילך תשי"ע לפ"ק

עמידה אלא תפלה (זרכות ו:), לשפוך שיח לפני קונו שיוכל לגשת ולהיות נצב לפניו, כי אין רחמים בדין.

ואיתא צרש"ג, למה נסמכה פרשת אחס נצבים לקללות, לפי ששמעו ישראל מאה קללות חסר שטים, חוץ ממ"ט שזחורת כהנים, הוריקו פניהם ואמרו מי יוכל לעמוד באלו, התחיל משה לפייסם אחס נצבים היום וכו' (תחומא א) ע"כ. והענין הוא, על פי מה שפירש הרה"ק רבי מאיר מפרעמישלן ז"ע הכחוז (ההלים לד-כ) רבות רעות צדיק ומכולם יצילנו הוי"ה, דזפרשת התוכחה ישנן מספר תיבות כמנין רעו"ת, וכמו כן נאמר השם הוי"ה כ"ו פעמים, אשר הוי"ה פעמים הוי"ה עולה גם כן כמספר רעו"ת, לרמוז שזכה שמו של רחמים ימתקו הקללות. וזהו רבות רעות

אתם נצבים היום כולכם לפני ה' אלקיעם, ראשיכם שבטיכם זקניכם ושוטריכם, כל איש ישראל (כט-ט). ידוע הרמוז בזה על יומא דראש השנה, אשר סתם 'היום' רומז על ראש השנה (זה"ק ח"ג רלא), ואז כל צאי עולם עוצרים לפניו כבני מרון, וכולם נצבים ביהיום הזה לפני ה' אלקיעם. ונרמז בו גם מה שעומדים לסליחות, אחס נצבים היום 'לפני' ה' אלקיעם, קודם שמתייצבין לה' צראש השנה, יש להכין עצמו מתחלה. ותמיד יש ארבעה ימים לסליחות, שכן מנינו בקרבנות שטעוין זיקור ממום ד' ימים קודם הקרבה (א"ר סימן תקפ"א). ואס בזהמה זריכה זיקור, מכל שכן האדם, כאשר זריך לגשת פנימה לפני המלך, הרי אין לבוא בשער המלך בלבוש שק. — ומהו העצה לזה, אחס נצבים, אין

יעמוד אהו עמו, ולא ישוטטו צהצלו. וכמו שאמרו צמשנה (צרכות ל:) אין עומדין להתפלל אלא מתוך כווד ראש. ופירש האמה נדק שיש לפנות ולכוד את ראשו ומוחו מכל מיני מחשבות זרות והצלי עולם הזה, ותהיה דעתו פנויה וטהורה לתפלתו ע"כ. ובספר אור המאיר (פ' נח) כתב לצאר מאמרס (שס ל:) היה עומד צצית המקדש יכוין את לבו כנגד צית קודש הקדשים, שהוא להורות שיהא שזה צעיניו כאילו עומד צצית קודש הקדשים, אשר איש זר אינו נכנס לשם, וירחיק ממנו כל המחשבות זרות, ולבו ישאר זך ונקי מכל העניינים הגשמיים ע"ש. וכאשר אתם נצבים היום, אין עמידה אלא תפלה, לפני הו"ה אלוקים, כאלו אתם עומדים לפני ולפנים, שאין זר נכנס שם.

והנה אמרו, ששמעו מאה קללות חסר שמים, ולא אמרו ששמעו צ"ח קללות, וכתב צחתס סופר (קטו). כי צקללות צצמשנה תורה כתיב, גם כל חלי וכל מכה אשר לא כתוב צספר התורה הזאת יעלם ה' עליך (כח-סא), אם כן הרי כאן עוד שני קללות, חלי ומכה, ולא כתב מה הם, וציצחד הם מאה קללות, אלא שחסר מהם שמים, שלא כתובים להדיא מה הם ע"כ. אמנם חז"ל צמדדש (הוצא

נדיק, ישן קללות רבות כמספר 'רעות', ומכולן יצילנו הו"ה, היינו השם הו"ה שצתוכחה עומדת להגן צעדס עכ"ד.

אמנם לזכות לזה שימתקו הדיינים, אין זה אלא צכח התפלה, וכמאמרס (יצמות סד). ויעתר יצחק (צראשית כה-כא), לומר לך מה עתר זה מהפך את התצואה ממקום למקום, כך תפלתם של נדיקים מהפכת מדותיו של הקצ"ה ממדת רגונות למדת רחמנות ע"כ. וזהו הענין שכתב צצעל הטורים (כח-סח) דצתפלת י"ח ישן כ"ו שמות הו"ה (חן מצרכת המינין שניתוספה אחר ק), והמה מגינין מכ"ו שמות צצתוכחה ע"כ. והיינו שכתב התפלה מעורר את הכ"ו הו"ה שיש צהתוכחה להמתיק הדיינים. וצזה פייס אותם משה, אחר שהוריקו פניהם צשמעס דצרי התוכחה, ואמר להם אתם נצבים היום, אין עמידה אלא תפלה, וצזה תוכלו להתקיים לפני הו"ה אלוקים, שמת הדין של 'אלוקים', יתהפך למדת הרחמים של השם הו"ה.

והענין צזה שאין 'עמידה' אלא תפלה, כי מחשבותיו של אדם משוטטות, וצעת התפלה צריך לעמוד על מקומו, כעומד לפני המלך, ולהתעטס דצצרי התפלה, ומחשבתו

ה' לנשצרי לב, ולצ נשצר ונדכה
 חלקים לא תצוה, וגם צמימת נדיקים,
 'אחס' נצבים היום כולכם לפני ה'
 חלקים, כל אחד יוכל להיות נצב
 ועומד לפני ה', אין אנו צריכין לשום
 אמצעי. וגם צדורותינו אלה שאין לנו
 לא כהן ולא נביא וכו', ונשארנו כחורן
 צראש ההר, דור יתום כמשמעו,
 יכולים לעמוד ולהתפלל לפני ה', וגם
 בתפלה לפני כי יעטוף ולפני ה'
 ישפוך שיחו, קרוצ ה' לכל קוראיו לכל
 אשר יקראוהו צאמת.

ג יש לומר, צהקדם מה שאמרו
 צמשנה (צרכות לד:) אמרו עליו על
 רצי חנינא בן דוסא שהיה מתפלל על
 החולים, ואומר זה חי וזה מת. אמרו
 לו מנין אתה יודע, אמר להם, אם
 שגורה תפלתי צפי יודע אני שהוא
 מקובל, ואם לאו יודע אני שהוא
 מנורף ע"כ. וצראש"י פירש אם סדורה
 תפלתי צפי צמרורה ואיני נכשל, ותחנתי
 נוצעת מלצי אל פי כל מה שאני חפץ
 להאריך צחנונים ע"כ. וכבר דברנו
 פעם, דיש לומר דשגורה צפי, הוא
 מלשון חז"ל (צבא מניעה פה). שגר
 תנורא סליק ויתצב צגויה, ולא היה
 שלטא ציה נורא ע"כ. והיינו מלשון
 היסק של אש. ותפלה שצא רק מהפה,
 ואין לצו צוער כאש צתפלתו, זהו
 תפלה חלושה, אבל אם הוא 'שגורה'

ציערות דצש ח"א דרוש ד') גילו לנו
 שזהו מיתת נדיקים ע"ש.

וכאשר שמעו זאת הוריקו פניהם,
 והתחילו להרגיש זאת תיכף,
 שמה עומד לפניהם כעת ציום
 מיתתו, ואמרו מי יוכל לעמוד צאלה,
 צלי זכות הנדיקים, אשר צחייהם המה
 מעמידין את הכלל ישראל לחזקם
 ולעודדם לתורה ויראת שמים. וצעת
 צרתם הם עומדים לחלות ולחנן את
 פני ה', ונדיק גוזר והקצ"ה מקיים,
 והקצ"ה גוזר ונדיק מצטלו (מועד קטן
 טו.), וה' נושא להם פנים לעשות
 צקשם. וכאשר חטאו ישראל צעגל,
 ואמרו אלה אלהיך ישראל, מסר משה
 רצינו את נפשו עצורם, ואמר מחני
 נח מספרך אשר כתבת, עד שהכריח
 לה' לומר סלחתי כדצרך. אבל צעת
 ששמעו מיתת נדיקים, מי יוכל לעמוד
 'צאלה', כאשר יחטאו מי יעמוד
 עצורם, כמו שעשה משה כאשר אמרו
 אלה אלהיך ישראל.

והנה עד עתה היה להכלל ישראל
 ממוצע צינם לצין קונם, כי
 על משה רצינו נאמר, אנכי עומד צין
 ה' וציניכם צעת ההוא להגיד לכם את
 דבר ה' (דברים ה-ה), אבל כהיום אחס
 נצבים כולכם 'לפני' ה' חלקים, צלי
 ממוצע. אמנם משה פייסם כי קרוצ

(ישעיה נו-ז), ואמרו חז"ל (ברכות ז).
 צבית תפלתם לא נאמר אלא צבית
 תפלתי וכו' ע"ש. והיינו שאני הוא
 המתפלל ביחד עמהם, ואין הדיבורים
 של המתפלל אלא הם דברי ה', אז
 בודאי יוכל לשמוע שתתקבל תפלתו,
 ושמתים צבית תפלתי.

ואנו מבקשים, הב לן שאלתיך
 ובעותין דלא נהדר ריקס
 מקדמך (פליחות), ולכאורה הוה ליה
 למימר מלא לן שאלתיך, וכמו שנאמר
 ימלא ה' כל משאלותיך. והמפרשים
 פירשו, כי צרכי עמך ישראל מרובין
 ודעתן קצרה (ברכות ט:), ומרוב
 הצרכים ומדעתנו הקצרה, אין לנו
 יודעים ומשיגין על מה יש לנו לבקש,
 והב לן 'שאלתיך', שנוכל לשאול כהוגן.
 ולפי מה שנתבאר יש בזה עוד כוונה,
 שזכה שישים ה' דברו צפינו, והוא
 כביכול יתפלל עמנו, ותהא התפלה
 שגורה צפינו, שלוחה מן השמים,
 ואתה הב לן שאלתיך, התפלה
 והבקשה, ואז נוכל לשמוע צבית
 תפלתו, שיתקבל תפלת ישראל לרחמים,
 וזכה לשנה טובה ומתוקה בכל
 פרטיה, ושנת גאולה וישועה בקיצוץ
 נדחי ישראל על ידי משיח זקנו
 צ"א.

צפי, שצוערים הדברים צפה כאשר אני
 מוסיאם מלצי, שכל עצמותי תאמרנה ה'
 מי כמוכה, אז יודע אני שהוא מקובל.

אמנם נראה צו עוד, והוא מה
 שכתוב בחתם סופר צפרשתנו
 (קכג). על הפסוק ושבת עד ה'
 אלקיך, ושמעת בקולו, ככל אשר אנכי
 מנאך היום (ל-ג), ר"ל כי אם תשוב,
 אזי ה' ישלח עורך מקודש, וישים
 דבריו צפיך להתפלל לפניו, נמצא
 שהדברים היוצאים שאתה שומע יוצאים
 מתוך פיך, איננו אלא קול ה' ולא
 קולך, והוה ושמעת בקולו. ומוסיף
 ואמר, ככל אשר אנכי מנאך היום,
 היינו כמו שזוה משה רבינו ע"ה
 מצות ה', שראוהו מדבר ומכל מקום
 היתה השכינה מדברת מתוך גרונו,
 הכי נמי כן, אתה תדבר והקול הוא
 דברי ה', על דרך אדני שפתי תפתח
 ופי יגיד תהלתך (תהלים נא-ז), ולאדם
 מערכי לב ומה' מענה לשון (משלי
 טו-א) ע"כ. והוה שאמר אם תפלתי
 'שגורה' צפי, מלשון שליחות, היינו
 שאין התפלה משלי, אלא שלוחה מאת
 ה' לתוך פי, ואני שומע בקול ה', אז
 יודע אני שהוא מקובל.

ועל זה אמר הכתוב, והציאותים אל
 הר קדשי ושמתים צבית תפלתי

נתנדב ע"י ידידנו
מוה"ר ר' אברהם יואל יאקאבאוויטש הי"ו
לרגל השמחה השרויה במעונו
בהולדת בתו למזל טוב

נתנדב ע"י ידידנו
מוה"ר ר' יואל עקשטיין הי"ו
לרגל השמחה השרויה במעונו
בהולדת בנו למזל טוב

הרוצה לנדב להוצאת הגליון יפנה
להר"ר יואל ברא"ש פייערווערקער הי"ו
718.387.5770